

DANA VE DÜVELERİN BAKIMI VE BESLENMESİ

Danaların ve düvelerin iyi birer boğa veya inek olabilmeleri için iyi şekilde bakılması ve beslenmesi gerekir. Nasıl bakılacaklar, nasıl beslenecekler? Meradan yararlanacaklar mı? Kesif yem yiyecekler mi? İyi besleyelim derken, yanlış besleyip, kötü sonuç da alabilir miyiz?

BUZAĞININ YEDİĞİ BOŞA GİTMEZ

Buzağılar bir verim sağlamadıkları için yedikleri yemin karşılığı yokmuş gibi gelebilir. Oysa bunlar büyüyüp verim çağına gelince, yavru iken aldığı karşılığını vermeye adaydılar. Damızlığa ayrılan erkek danalar özel bir bakım ve beslemeye alınır. Damızlık dışı erkek hayvanlar kasaplık olarak besiye alınabilir. Dişi buzağılardan; kuvvetli, canlı, düzgün, sıhhatli, düzgün vücutlu ve derisi yumuşak olanlar damızlığa ayrılır. Dört aylığa kadar buzağılara buzağı büyütme yemi verilir. Daha sonra karma yem ile beslenebilir. Bu da her 100 kilo canlı ağırlığa günde yarım kilo hesabıyla verilir. Ayrıca kaliteli çayır otu ve kuru ot da yedirilir. Buzağılar beşinci ve altıncı aylarda hızla büyürler. Günde ortalama 750 gram canlı ağırlık artışı kazanırlar. Onun için bu dönemde proteince zengin yemlerle beslenmeleri gerekir.

Yazın merası bulunan yerlerde damızlık dişilerin altıncı aydan sonra merada beslenmesi en iyi usuldür. Hayvanlar günde 15-20 kilo mera otu yerler, böylece ihtiyaçlarını tümüyle karşılamış olurlar.

MERA İYİ DEĞİLSE İyi kalitede otu olmayan bir meraya salınan danaların günde bir kilo karma yem ile desteklenmesi gerekir.

MERA YOKSA: Merası bulunmayan işletmelerde genç damızlıklar çok iyi beslenmelidir. Kesif yem yanında, kaliteli kuru ot, kuru yonca da yedirmelidir. Kesif yem günde yarım ile iki kilo arasında verilebilir. İster merada, ister ahırda beslensin, **danalara mineral madde ve tuz** vermek şarttır. Mineral karması verilebilir ya da önlerine içerisinde bir çok mineral ihtiva eden yalama taşı konabilir.

Yeni gelişen erkek ve dişi danalar bir arada bulundurulmamalıdır. Altıncı aydan sonra cinsel gelişme gösteren erkek danalar dişilere aşmaya çalışır. Bazı dişiler gebe kalabilir. Bu gebelikler makbul değildir, istenmez. Onun için erkek ve dişi danalar ayrı yerlerde tutulmalıdır.

BİR YAŞINDAKİLERİN BESLENMESİ

Birinci yılda genç sığırlara kesif yem vermeye devam edilir. Genç hayvanlar kaba yemi kolayca sindiremezler. Onun için besleyici yemler tercih edilir. Elde mevcut olan yemlere göre:

Kuru çayır otu + Çayır silajı veya;

Kuru çayır otu + yemlik pancar ya da;

Kuru çayır otu + mısır silajı + çayır silajı

şeklinde bir yemleme yapılabilir. Bu yemlere mineral karması da eklemeyi unutmamalı. **BİRAZ DA BAKIM**

Danaları sadece iyi beslemek yetmez. İyi bakım da ister. Tırnaklarının temiz ve kuru kalması gerekir. Altlarına bol ve temiz yataklık atılmalıdır. Danalar için en uygun ahır ısısı 10-18 arasındadır. **4-8 aylık iken Brusella aşısı** yapılmalıdır.

DÜVE > GEBE DÜVE > İNEK

Hepimizin çok iyi bildiği gibi yeni doğmuş yavruya **BUZAĞI** diyoruz. 6-12 aylık olanlara **DANA**, bir yaşını geçmiş fakat doğum yapmamış dişi sığırlara **DÜVE** diyoruz. İlk buzağısına gebe sığırlara **GEBE DÜVE** diyoruz. Gebe düve doğurup süt vermeye başlayınca da **İNEK** oluyor. Düve iken iyi bakılan bir dişi, yavru ve süt verimi yüksek bir inek olur. Onun için düvelik döneminde bilinçli bir bakım ve besleme gerekir.

İyi kalitede kuru yonca, kuru ot, silaj beslemede önemlidir. Mısır silajı ile beslenen düvelerin kalsiyum ve fosfor ihtiyaçları ayrıca karşılanmalıdır. **İYİ BESLEYELİM DERKEN DÜVELERİ YAĞLANDIRMAYALIM**

İyi besleyeyim diye düvelere aşırı miktarda, yüksek proteinli kesif yemler yedirilmemeli. Aşırı şekilde gereksiz bir besleme olursa; düvenin yumurtalıkları yağ tutar, meme dokusu yağ tutar. O zaman da düve ya zor gebe kalır, ya kısır kalır. Süt verimi de çok az olur.